

دانشگاه‌های نسل چهارم

مؤلفان:

دکتر ترانه عنایتی

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

دکتر کیومرث نیازآذری

استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

دکتر علیرضا عالی‌پور

استادیار دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) نوشهر

سرشناسه	:	عنایتی، ترانه
عنوان و نام پدیدآور	:	دانشگاه‌های نسل چهارم / مؤلفان ترانه عنایتی، کیومرث نیاز آذری، علیرضا عالی‌پور
مشخصات نشر	:	ساری: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	:	۱۷۶ص: مصور، جدول
شابک	:	978-964-10-5963-9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	پشت جلد به انگلیسی: Fourth Generation Universities
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۵۷-۱۷۶
موضوع	:	آموزش عالی - ایران - هدف‌ها و نقش‌ها
موضوع	:	Education, Higher - Iran - Aims and objectives
موضوع	:	دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - نوآوری
موضوع	:	Universities and colleges - Iran - Technolotical innovations
موضوع	:	تحولات آموزشی - ایران
موضوع	:	Educational change - Iran
موضوع	:	همکاری دانشگاه و صنعت - ایران
موضوع	:	Academic - industrial collaboration - Iran
شناسه افزوده	:	نیاز آذری، کیومرث، ۱۳۳۶
شناسه افزوده	:	عالی‌پور، علیرضا، ۱۳۹۲
شناسه افزوده	:	Aalipour, Alireza
شناسه افزوده	:	دانشگاه آزاد اسلامی
رده بندی کنگره	:	LA ۱۳۵۳
رده بندی دیویی	:	۳۷۸/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۹۶۵۷۵۰

عنوان کتاب:	دانشگاه‌های نسل چهارم
مؤلفان:	دکتر ترانه عنایتی، دکتر کیومرث نیاز آذری، دکتر علیرضا عالی‌پور
ناشر:	دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری
صفحه‌آرایی و طراحی:	احمد رستگار امریی
چاپ اول:	تابستان ۱۳۹۹
شمارگان:	۱۰۰۰
قیمت:	۲۰۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۵۹۶۳-۹

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار.....	۷
فصل اول: دانشگاه‌های نسل اول (دانشگاه‌های آموزش محور)	
مقدمه.....	۱۰
دانشگاه‌های نسل اول (دانشگاه‌های آموزش محور).....	۱۱
دانشگاه‌های نسل اول و آموزش.....	۱۶
اصول آموزش در دانشگاه‌های نسل اول.....	۱۹
دانشگاه‌های نسل اول و تربیت (پرورش).....	۲۰
ابعاد تربیتی در دانشگاه‌های نسل اول.....	۲۱
برنامه درسی در دانشگاه‌های نسل اول.....	۲۴
سیاست‌گذاری آموزشی دانشگاه‌های نسل اول.....	۲۵
جمع بندی.....	۲۷
فصل دوم: دانشگاه‌های نسل دوم (دانشگاه‌های پژوهش محور)	
مقدمه.....	۳۰
دانشگاه‌های نسل دوم (دانشگاه‌های پژوهش محور).....	۳۱
مفهوم پژوهش.....	۳۳
پژوهش در دانشگاه‌های نسل دوم.....	۳۴
ویژگی‌های دانشگاه‌های پژوهشی.....	۳۵
مدل‌های دانشگاه‌های پژوهشی.....	۳۸
شاخص‌های ارزیابی دانشگاه‌های پژوهشی.....	۴۰
ابعاد و مؤلفه‌های مهم مدل دانشگاه پژوهشی در ایران.....	۴۱

فصل سوم: دانشگاه‌های نسل سوم (دانشگاه‌های کارآفرین محور)

۴۶	مقدمه
۴۸	تعاریف کارآفرینی
۵۰	ضرورت کارآفرینی در دانشگاه‌ها
۵۲	ویژگی‌های دانشگاه‌های کارآفرین محور
۵۶	تجاری‌سازی تحقیقات
۶۰	مدل‌های تجاری‌سازی
۶۱	تجاری‌سازی بر اساس مدل گلداسمیت
۶۳	تجاری‌سازی بر اساس مدل کوکوبو
۶۴	تجاری‌سازی بر اساس مدل کوپر (مدل مرحله-دروازه)
۶۶	تجاری‌سازی بر اساس مدل راسول و زیگفیلد
۶۷	تجاری‌سازی بر اساس مدل آلدو و سرکین
۶۹	تجاری‌سازی بر اساس مدل جوئی
۷۲	تجاری‌سازی بر اساس مدل یونگ-دو کلی
۷۷	پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، شرکت‌های زایشی و دانشگاه‌های نسل سوم
۷۷	۱. پارک‌های علم و فناوری
۷۸	تعاریف پارک علمی-فناوری
۸۰	ویژگی‌های اصلی پارک‌های علم و فناوری
۸۲	پیشینه پارک‌های علم و فناوری در ایران
۸۳	نقش پارک‌های علم و فناوری در توسعه منطقه‌ای
۸۵	۲. مراکز رشد یا انکوباتورها و دانشگاه‌های نسل سوم
۸۶	هدف مراکز رشد
۸۸	نتایج مراکز رشد
۹۲	۳. شرکت‌های زایشی و دانشگاه‌های نسل سوم
۹۴	هدف شرکت‌های زایشی
۹۵	شرکت‌های زایشی پژوهشی و دانشگاه‌های نسل سوم

پیشگفتار

مأموریت آموزشی دانشگاه‌ها با هدف انتقال دانش از فرادهنده به فراگیر، به عنوان اولین رسالت آنها شکل گرفت و بعدها نقش پژوهشی به این مأموریت اضافه گردید. در ادامه این حرکت و دگردیسی در مأموریت دانشگاه‌ها، مسأله ارتباط دانشگاه با صنعت و اقتصاد دانش‌محور مطرح شد تا جایی که مأموریت کارآفرینی در مأموریت نسل سوم دانشگاه‌ها تعریف شد. در اقتصاد و توسعه دانش‌محور، نه تنها تولید دانش از رهگذر پژوهش و انتقال آن از طریق آموزش، دارای اهمیت است؛ بلکه کارکرد سوم یعنی تسهیل تلفیق دانش در زنجیره تولید و بازار بر مبنای شبکه‌های توزیع دانش و نظام‌های نوآوری، مدنظر قرار می‌گیرد. در این راستا، ضرورت تغییر و تحول کارکردهای دانشگاه‌ها و آشکار شدن اهمیت نقش کاربرد یافته‌های پژوهشی در توسعه فناوری، مطرح شده است. دیدگاه‌های جدید در سیاست‌گذاری‌های توسعه پژوهش و فناوری، که اکنون اغلب تحت عنوان کلی‌تر سیاست‌های توسعه نوآوری قرار می‌گیرند، بر اثربخشی ملموس‌تر اقتصادی - اجتماعی فعالیت‌های پژوهشی تأکید زیادی دارند. یکی از مهم‌ترین جنبه‌های این سیاست‌ها توجه به تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و توسعه فناوری‌های نوین است.

امروزه به منظور تجاری‌سازی پژوهش‌ها می‌طلبید که دانشگاه‌ها در راستای تأمین نیازهای صنعت و بخش خصوصی و جامعه اقدامات عملی انجام دهند. لذا، ضروری به نظر می‌رسد که دانشگاه‌ها علاوه بر وظایف آموزشی، پژوهشی و کارآفرینی؛ مأموریت جدیدی تحت عنوان تجاری‌سازی فناوری نرم را بر عهده گیرند. مسیر کاربردی شدن پژوهش‌های دانشگاهی می‌تواند به تولید فناوری مبتنی بر نیازهای صنعت ختم شود. به این معنی که از پژوهش تا صنعت مسیری کاربردی هموار گردد و تحقیقات انجام شده در نظام آموزش عالی به صورتی بازارگرا و تقاضامدار صورت پذیرند.